

honderd meter verwijderd. Misschien is het daaraan te danken, dat mijn voerplaats zich in een druk bezoek verheugt; wellicht óók, omdat ik voor water zorg. Mijn bezoekers zijn: merels, enkele koperwieken, musschen in soorten, vinken, koolmeezen, enkele spreuwen, eenige eksters één roodborst. De merels tiranniseeren de andere vogels niet, doch verjagen elkander ijverig en vechten ook onderling. De vinken hebben het ook wel eens met elkander te kwaad. De musschen bekommeren zich om de schermutselingen heelemaal niet. Bij verontrusting (oorzaak gewoonlijk niet waarneembaar) gaan van *alle* vogels nagenoeg altijd eenige exemplaren onverstoorbaar door voedsel op te pikken. Alleen wanneer een ekster neerstrijkt en met groote sprongen vooruitschiet gaat alles aan den haal. De eksters pikken onveranderlijk een aantal stukken brood op, houden deze in den snavel vast en gaan er mee van door. Zelden eten zij iets ter plaatse; hennepzaad en zonnepitten raken zij niet aan. De koolmeezen eten opgehangen pinda's en stukjes spek, doch pikken ook wel Sluys' voer van den grond, waarmede zij dan snel wegvliegen. Stukjes brood versmaden zij ook niet. Eénmaal verscheen een zwarte specht, rukte een brok voor de meezen bestemd spek af en ging er mee van door. Nu en dan verschijnt ook een eekhoorn op het slagveld, in welk geval het vogelenheir zich snel uit de voeten maakt. Eén wijfjes-merel verschijnt, zoodra ik des morgens in den tuin kom en gaat dan vlak vóór mij staan wachten op de goede gaven; en ook de roodborst waagt zich dan tot op een meter afstand.

HENRI POLAK.

Otter. Op 28 Dec. werd in Spijk (bij Gorinchem), een otter geschoten, een wijfje, met een totale lengte van 1.15 m. en een gewicht van 14 pond. Volgens mededeelingen van de bevolking was dit sinds 10 jaar niet meer het geval geweest. De strenge koude zal wel de oorzaak zijn, dat het dier zich dicht bij den mensch gewaagd heeft. Juist omdat de otter tot de minder algemeene dieren in ons land behoort, meende ik, deze vangst even te moeten vermelden.

Gorinchem.

Dr. J. C. VAN DER STEEN.

Nog eens uitkijken. In een opstel van mej. Dr. B. Polak in „Natura” van Januari '34 lees ik het volgende:

„Hoe komt het, dat weliswaar slootjes, de Giethoornsche plassen, waar zij 1 à 1.15 m. diep zijn, wel verlanden, maar de groote meren, zooals Naardermeer, Loosdrechtsche plassen, Haarlemmermeer, niet? Het bleek, dat deze daarvoor te diep zijn; op een diepte van ruim 3 m., welke deze wateren meestal bezitten, heeft geen verlanding plaats, omdat er hoogstens eenige drijvende waterplanten en plankton in voorkomen, doch geen scheren en waterlelies, die zulks zouden moeten bewerken”.

Het komt mij voor, dat wij deze bewering in haar eenvoud en algemeenheid niet mogen aanvaarden en wel allerminst voor het Naardermeer. Het is een groot geluk, dat dit natuurmonument in zijn ongereptheid een uitmuntende gelegenheid geeft tot bestudeering van de verlandingsverschijnselen. Ik ken het nu reeds sedert veertig jaren en al dien tijd is de verlanding op het Bovenste Blik vrijwel gelijk nul gebleven, ofschoon het toch niet dieper is dan anderhalven meter. Ook op het Wijde Blik heeft weinig of geen veenvorming plaats. Wel is er eenige verlanding langs de oevers maar dan hoofdzakelijk door uitgroei van riet, lischdodden en andere oeverplanten.

Waarom blijven deze ondiepe wateren nu blank? Ik meen, dat hier de wind van veel invloed is. Reeds bij matigen wind krijgen we er een golfbeweging, die tot op den bodem reikt. Al heel gauw krijgen die golven witte koppen. Het water is zodoende zuurstofrijk en ook de groene deken van wieren en bronmos, die den bodem grootendeels bedekt, levert veel zuurstof. Daardoor zullen de afgestorven plantenresten volledig vergaan. De begroeiing van de „open” plekken is nog al uiteenlopend: het Bovenste Blik is weinig begroeid, het Spookgat en het Wijde Blik nog al dicht.

In de beschutte gedeelten geschiedt de verlanding heel snel b.v. in het Doolhof in Jan Hagens bosch.

Dat waterlelies en scheeren zouden gaan ontbreken wanneer het water dieper wordt dan 3 m., lijkt mij ook niet geheel juist. Dat moeten we nog eens nameten o.a. in de wielen, walen, kreken en braken, die door dijkbreuk zijn ontstaan langs de Zuiderzee en de groote rivieren.

Het is niet voldoende, deze dingen alleen te bestudeeren in het Naardermeer.

Ook denk ik wel, dat er nog andere factoren bij betrokken zijn dan wind en stortregens.

JAC. P. THIJSSSE.

Van vogels in Skandinavië. Gepasseerden nazomer heb ik eens naar enkele Esperantisten geschreven in de Skandinavische landen. Dank zij deze taal, geeft zulks thans geen moeite meer. Ik wilde namelijk graag iets naders weten over het leven der kraaiïvogels in de Skandinavische landen. Het meest interesseerde mij onze wintergast de grijze kraai (*Corvus cornix*).

Nu laat ik maar dadelijk zeggen, deze onze wintergasten staan daar slecht aangescheven als